

EESTI KEELE KUI TEISE KEELE

2020. A RIIGIEKSAMI HINDAMISJUHEND

KIRJUTAMISOSA

Ülesande täitmine ja teksti sisu	Punktid	Keelekasutus
Ülesandest saadakse aru ja see täidetakse täpselt ja laitmatult. Sisu ammendav, tekst õige pikkusega (esimene ülesanne u 120 sõna, teine u 160 sõna), loogiline ja ladus. Arvestab – eeskätt esimeses ülesandes – alusteksti. Kirjutis vastab poolametliku kirja vorminõuetele. Avab peamised seisukohad ja põhjendab neid.	5	• Kontekstile ja stiilinormile vastav keelekasutus. • Lausestus loogiline ja mitmekesine. Kasutatakse sisu täpselt edastamiseks vajalikke keelestruktuure. • Sõnavara osutab võimet praktiliselt igasuguste ülesannetega toime tulla, on asjakohase ulatusega, sõnakasutus täpne. Üksikuid lünki sõnavaras osatakse enamasti kompenseerida sünonüümsete keelenditega. • Võib esineda üksikuid kirja- ja keelevigu ning stiilikonarusi, mis ei häiri tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse üsna hästi hakkama. Sisu asjakohane, tekst õige pikkusega (120/160 sõna), loogiline ja küllaltki sidus. Arvestab – eeskätt esimeses ülesandes – adressaati, kohati kasutab alusteksti sõnastust. Kirjutis vastab poolametliku kirja vorminõuetele. Avab peamised seisukohad, kuid kohati kaldub kontekstist kõrvale või rõhutab ebaolulist.	4	• Hea keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. • Lausestus loogiline ja mitmekesine. • Sõnavara ülesande täitmiseks piisav, aga väljendus lakooniline. • Esineb üksikuid kontekstilisi tähendusvääratusi ning kirja- ning keelevigu, mis ei sega tekstist arusaamist.
Ülesandest saadakse aru ja selle täitmisega saadakse rahuldavalt hakkama. Sisu pealiskaudne, tekst enam-vähem õige pikkusega (120/160 sõna) ja piisavalt sidus, et selle mõttest aru saada. Arvestab – eeskätt esimeses ülesandes – adressaati, kuid kasutab küllalt palju alusteksti. Kirjutis vastab poolametliku kirja vorminõuetele osaliselt. Avab seisukohti, kuid kohati vaid isiklikku kogemust ümber jutustades.	3	• Rahuldav keelekasutus. Kirjutaja on valinud sobiva registri. • Üksikutes kohtades võib esineda ebaloogilist lausestust või pisut lihtsakoelist sidumist. • Sõnavara üsna piiratud, mistõttu väljendus lakooniline. Üksikutes kohtades esineb ebatäpset sõna- ja vormikasutust. • Esineb kirja- ja keelevigu, kuid teksti mõte on siiski enamasti arusaadav.
Ülesandest saadakse üldjoontes aru, kuid selle täitmises on puudujääke. Kirjutis võib olla õige pikkusega (120/160 sõna) või mõnevõrra – nt kolmandiku – lühem, sisu aga pealiskaudne ja tekst halvasti struktureeritud, mistõttu teksti mõttest arusaamine nõuab lugejapoolset pingutust. Ei suuda seisukohti veenvalt esitada ega neid põhjendada. Kirjutis ei vasta vorminõuetele ja jääb suures osas ebamääraseks, näited ei haaku teemaga.	2	• Ebarahuldav keelekasutus. Eksimused registri valikul. • Võib esineda ebaloogilist lausestust, mistõttu teksti mõttest arusaamine häiritud. Sidumine on ebaloomulik, esineb sidumata üleminekuid ja madalamatele tasemetele omast hakitust vm süntaktilisi lihtsustusi. • Sõnavara piiratud, esineb sõnakasutusvigu. • Palju eri tüüpi keele- ja/või kirjavigu, mistõttu teksti mõistmine häiritud.
Ülesandest saadakse aru raskustega ning see jääb suures osas täitmata. Kirjutis õige pikkusega, kuid tekst katkendlik ja kohati seotetu, või kirjutis nõutust oluliselt (poole võrra) lühem. Kirjutis ei vasta vorminõuetele.	1	• Väga halb keelekasutus. • Lihtsakoeline madalamatele tasemetele omane lausestus või lõikude sidumatus. • Sõnavara ülesande täitmiseks ebapiisav. • Keele- ja/või kirjavead takistavad tekstist arusaamist.
Ülesandest ei saada aru ja/või seda ei suudeta täita. Kirjutatu ei täida ülesannet. Kirjutis liiga lühike (alla poole nõutust) või vastus hindamiseks ebaadekvaatne (kirjutise sisul pole ülesandega midagi ühist).	0	• Tekst nii ebaloomulik ja vigane, et sellest pole võimalik aru saada. • Sõnavara ja grammatika ei vasta ka kõige madalamale tasemele.

RÄÄKIMISOSA

Hinne/punktid	Hinde selgitusi
9-10 Ülesannetest saadakse aru, need täidetakse täpselt ja laitmatult	- Tekst on teema- ja žanrikohane. Kõne on sujuv ja hästi mõistetav, kui ka mõnda sõna tuleb otsida, küsida või puudujääki muul viisil kompenseerida. Esinevad suulisele kõnele omased tavalised takerdused. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Teksti sidumine on ladus, kõnevoorude sidumine ei pruugi veel olla täiesti loomulik. - Sõnavara ülesannete täitmiseks piisav, väga hea parafraseerimisoskus. - Grammatika piisavalt korrektne, et teemat laitmatult käsitleda. Õeldu hõlpsasti mõistetav.
7-8 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse üsna hästi hakkama	- Tekst on suures osas teema- ja žanrikohane. Kõne on suhteliselt vaba ja arusaadav. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma teksti sidumine on hea, kõnevoorude sidumine pisut hakkiv. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel üksikuid lünki, sel juhul väljendutakse kaudsel viisil. - Grammatika tundmine hea, kuigi võib esineda ebakorrektsusi. Õeldu mõistetav.
5-6 Ülesannetest saadakse aru, nende täitmisega saadakse hakkama	- Tekst on üldjoontes teema- ja žanrikohane, kuid mõne ülesande täitmisel esineb puudujääke. Kõne on arusaadav, aeglane, kuid ilma pikemate ebaloomulike pausideta. Suudab end mõistma panna ning ületab enamiku suhtlemisel ette tulevatest raskustest. Hääldus hea, kui ka emakeele aktsent on tajutav. Oma tekst on arusaamiseks piisavalt seotud, kõnevoorude sidumine võib olla konarlik. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmisel lünki, kuid sellest hoolimata suudetakse mõtet üldjoontes moonutusteta edasi anda. Kuulaja taipab õeldu mõtet ilma suurema pingutusega. - Esineb grammatikavigu, kuid õeldu üldmõte on arusaadav.
3-4 Ülesannetest saadakse üldjoontes aru, nende täitmisel on puudujääke	- Tekst on küll osaliselt teema- ja žanrikohane, kuid esinevad raskused seisukohtade esitamisel, väitlemisel ja argumenteerimisel. Kõne on aeglane, esineb pikki ebaloomulikke pause. Tihti tuleb toeks võtta mitteverbaalseid vahendeid. Hääldus erineb selgelt eesti keele normist. Interaktiivsed oskused viletsad. - Sõnavaras esineb ülesannete täitmist takistavaid lünki, sõnavara puudujääkide kompenseerimine hakkab häirima. Kuulaja saab siiski õeldust aru. - Laused on lihtsakoelised. Esineb häirivaid grammatikavigu, mis kohati takistavad õeldu mõistmist.
2-1 Ülesannetest saadakse aru raskustega, need jäävad suures osas täitmata	- Tekst ei haaku teemaga ja testitav ei tule toime tasemekohaste žanritega. Kõne on hakitud või isegi katkendlik ja seda on raske jälgida, kaaskõneleja tekstile ei reageeri adekvaatselt. - Sõnavara äärmiselt piiratud, mistõttu ülesanded jäävad suures osas täitmata või neid ei täideta ka madalamate tasemete kohaselt. - Grammatika ebakorrektned ja takistab õeldu mõistmist.
0 Ülesandeid ei suudeta täita isegi siis, kui nendest aru saadakse	Hindamiseks ebaadekvaatne vastus (näiteks mitte-eestikeelne jutt, ülesannete täitmise jaoks liiga piiratud eesti keele oskus vms).

KUULAMIS-; LUGEMIS JA STRUKTUURIOSA VÕTI

Kuulamisosa vastused

Esimene ülesanne

1.	B
2.	C
3.	A
4.	C
5.	B

Teine ülesanne

6.	A
7.	A
8.	B
9.	B
10.	B
11.	A

Kolmas ülesanne

12.	C
13.	B
14.	A
15.	B
16.	C
17.	B
18.	A

Neljas ülesanne

19.	60 / kuuskümmend
20.	igavust (vale: igatsust)
21.	nõrgemad, kehvemad, halvemad, negatiivsed
22.	ei oska, ei saa, ei suuda
23.	ebameeldivate
24.	stressi
25.	vaikusest

Lugemisosa vastused

Esimene ülesanne

26.	C
27.	B
28.	C
29.	C
30.	A
31.	A
32.	B

Teine ülesanne

33.	F
34.	N
35.	B
36.	M
37.	D
38.	A
39.	I
40.	L
41.	C
42.	K
43.	E

Kolmas ülesanne

44.	D
45.	I
46.	B
47.	K
48.	A
49.	E
50.	C

Struktuuriosa vastused

Esimene ülesanne

51.	A
52.	A
53.	C
54.	C
55.	B
56.	A
57.	A
58.	B
59.	C
60.	C
61.	A
62.	A

Teine ülesanne

63.	peetakse
64.	kellele
65.	päevale
66.	paremini
67.	kodulehel
68.	võtnud
69.	seda/sellist
70.	energiat
71.	lastele
72.	jäta
73.	tujukaks / tujukamaks
74.	regulaarselt
75.	tehakse / teeme